

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه (اجتماع امر و نهی)

وجه جواز اجتماع امر و نهی

جلسه ۲۴۰

استاد نجار زاده

وجه جواز اجتماع امر و نهی

کسانی که قائل به جواز اجتماع هستند، باید به یکی از دو رأی ذیل ملتزم باشند:

الف: عنوان بنفسه متعلق تکلیف بوده و حکم از عنوان به معنوی سرایت نمی‌کند؛ لذا انطباق دو عنوان بر فعل واحد، موجب آن نیست که فعل مزبور، متعلق دو حکم باشد؛ بنابراین، اجتماع، امتناعی ندارد؛ یعنی استحاله‌ای از اجتماع عنوان مأموریه با عنوان منهی‌عنه در شیئی واحد لازم نمی‌آید؛ زیرا اجتماع عنوانین در شیئی واحد، مستلزم آن نیست که امر و نهی نیز در آن اجتماع کنند.

ب: به فرض بپذیریم که معنوی حقیقتاً متعلق حکم بوده نه عنوان، ولی باید قبول کنیم که در صورت تعدد عنوان، معنوی نیز تعدد است؛ زیرا به نظر دقیق فلسفی، تعدد عنوان، باعث تعدد معنوی می‌شود؛ پس در حقیقت، اگرچه فعل واحد بحسب ظاهر مطابق با عنوانین بوده؛ ولی درواقع، دو معنوی می‌باشد که هرکدام با یکی از دو عنوان مطابق می‌باشند؛ از این رو، اجتماع وجوب و حرمت، دقیقاً به اجتماع موردی (که استحاله در آن نیست) برمی‌گردد.